СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 162. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 14-го липня 1936. — VOL. XLIV. No. 162. Jersey City, N. J., Tuesday, July 14, 1936. THREE CENTS

ДЕНЬ НАЦІОНАЛІСТІВ У НЮ ДЖЕРЗІ

ЛІНДЕН — (Ню Джерзі). — Минулої неділі в Лінден відбувся День Українських Націоналістів, у якому брали участь кількадесять товариств зо стейту Ню Джерзі, як теж умундуровані відділи Січи з Нюарку та ОДВУ з Ню Йорку. На святі були приявні поверх 2,000 людей. Програма свята складалася з виконань хорів диригентів п. Букати і п. Кириченка, танкових точок під проводом п. Арсенича, як теж з промов адв. Кузьми, Е. Ляховича, пані Галичин і о. д-ра Клодницького. Важніші точки програми взято на фільму. Українські летуни літали понад площею і один з них зіскочив у легкопаді на землю. День цей перейшов з повним успіхом і осягнув свою ціль: поширив націоналістичну ідею та захотив приявних до піддержки визвольної боротьби на рідних землях.

НАРЕШТІ СПЕКА ТРОХИ ЗМЕНШИЛАСЬ.

НЮ ЙОРК. — Спека, що пересунулася була з центральних стейтів на схід і кілька днів немилосерно пражила Ню Йорк і околицю, тепер значно обнизилася. Зі 120 ступнів вона нагло опала на 60 ступнів, а навіть 40. Люди відразу відчули велику полекшу. Та покищо не знати, як довго ця полекша буде тревати. В деяких околицях західних стейтів впали навіть зливні дощі, одначе покищо користи з них нема великої, бо внаслідок довгої спекоти земля затвердла і вода замість всякати в землю, спливає до ровів і потоків. Тому фармери далі переганяють худобу з навіщених посухою стейтів у стейти, де є подостатком паші.

ПЕНСІЯ ДЛЯ СТАРИХ СТАЄ ДІЙСНІСТЮ.

ВАШИНГТОН. — На днях у Вашингтоні сталась подія, яка, хоч споминдо мала, то на довшу мету буде мати дуже корисні наслідки для американського народу. Ото уряд виплатив вісьмом залізодорожним, вислуженим робітникам першу пенсію, яку платитиме далі що місяця до кінця їх життя. Пенсію цю уряд виплатив на основі спеціяльно ухваленого закону, що передбачає сталу пенсію між $40 і $80 місячно для всіх вислужених залізнодорожних працівників. Голова пенсійного відділу, Морей Летімер, назвав цю подію „історичною" й зприводу цього заявив, що ступнево виплачуватимуть подібні пенсії 26,000,000 до 30,000,000 ріжних вислужених американських працівників, почавши від 1 січня 1937 року.

ЗАГАЛЬНИЙ ПРИХІД ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНГТОН. — Федеральне бюро економічних розслідів подало до відома, що впродовж 1935 року цілий прихід Злучених Держав виносив 52 і пів міліярда, а розхід 53 і пів міліярда. Під „приходом" треба розуміти чисту вартість продуктів, робіт і услуг, виконаних американським народом. А під розходом треба розуміти загальну суму, виплачену людям у формі платні за працю, та відсотків, дивіденд і рент від їх капіталів. З цього виходить, що в 1935 році американський нарід витратив, чи „проїв", на один міліярд більше, ніж заробив. Проте 1935 рік виказав поправу, бо 1932 року було загального приходу 29 і пів міліярда, а витрачено поверх 48 міліярдів. Себто „проїджено" на 18 міліярдів більше ніж зароблено. Зате в 1929 році прихід виносив 81 міліярдів, а розхід тільки 78 і пів, себто американський нарід заощадив у тому році два і пів міліярда, або дві тисячі пятьсот мілонів.

ПОЛАГОДИЛИ СТРАЙК У СТАЛЬОВНІ.

ПОРТСМУТ (Огайо). — Після 52-денного напруженого страйку в „Гвілінг Стіл Ко." робітники повернулись назад до праці. Страйк покінчено на основі приречення з боку компанії, що приймe назад усіх робітників до праці, що в тій хвилі розпічне з робітниками переговори про платню, що компанія признає робітничу юнію, та що обі сторони взаїмно будуть старатись удержувати приязні відносини.

ЗАГРОЗА СТРАЙКУ ТЕКСТИЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

ВАШИНГТОН. — Внаслідок цього, що союз текстильних і вовняних промисловців відмовився переговорювати з представниками текстильних юній, виринула загроза страйку 100,000 текстильних робітників. Робітники домагаються підвишки платні і кращих умовин праці. Провід юній уже навіть начеркнув плян такого страйку. Рівночасно він видав циркулярі, в яких, на основі статистичних даних, доказує, що власники текстильних фабрик виснажують робітників.

СПОЖИТТЯ АЛЬКОГОЛЬНИХ НАПИТКІВ ЗРОСТАЄ.

ОЛБАНІ. — За обчисленими департаменту податків за останній рік споживання алькогольних напитків зросло і принесло скарбові нюйорського стейту $3,365,705 більше приходу, ніж за останній рік.

ВІДГОМІН ПОДІЙ У СКОЛЬОМУ.

В часі ревізії, переведеної поліцією в мешканні Мехля Фаерберга у Скольому, знайдено більшу скількість комуністичних летючок, укритих у спеціяльному сховку. Мехель Фаерберг перебуває тепер у вязниці у Стрию під закидом участи в нападі на дім української захоронки у Скольому.

ЯК ОДИН РАБІН ШУКАВ ПОСАДИ У ВАРШАВІ.

Рабін зпід Коломиї Хаїм Гальберталь приїхав до Варшави шукати заняття. У трамваї познайомився з двома людьми, які заявили готовість виробити йому становище головного рабіна Варшави за 500 зл. Вони завели Гальберталя під будинок жидівської громади і взяли від нього гроші, мовлячи, що йдуть до громади полагодити справу, а за чверть години він буде вже рабіном. Ошуканці вийшли другими дверми, а Гальберталь чекав на них на вулиці до вечора, аж переконався, що став жертвою ошуканства. Справою занялася поліція.

КАТАСТРОФА.

Катастрофальний випадок стався підчас військової паради в Фіюме. Один трактор артилерії хотів виминути на вулиці дитину і впав на інший трактор. Сила удару була така велика, що другий трактор перевернувся на публику. Наслідки були фатальні, бо 6 осіб погибло, а 20 тяжко ранено.

АВАНТУРИ НА ВІДПУСТІ.

На відпусті в Луці, пов. Городенка, дійшло до великих авантур. Хтось допустився дрібного крадіжу на шкоду ярмаркових продавців. Коли власники будок зчинили крик, посуджуючи сільських парубків, вони кинулися гурмою на будкарів, почали їх бити і поперевертали на землю їх крами. Скористали з цього злочинні елементи і багато річей розікрали. Поліція арештувала кільканацять осіб. Проводирем авантурників був дороговий сторож Петро Гуцман.

ЛЬОКАТОР УБИВ ГОСПОДАРЯ.

До віллі промисловця д-ра Генрика Беренгардта на Сигнівці під Львовом прийшов коморник, щоб на основі судового присуду викинути з мешкання Яна Душинського, торговця птицями. Коли коморник у приняві власника реальности приступив до урядування, Душинський кинувся на д-ра Беренгардта з ножем і штовхнув його у серце, вбиваючи на місці. На місце приїхали представники слідчої влади й звеліли арештувати душогуба.

ЖАХЛИВА ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА.

В Дубровнику (Рагузі) у військовому літаку загорілась бензина і вилялася на дахи домів. Один дім станув незабаром і вогні і згорів до тла. Крім того втратили життя три прохожі, а 13 тяжко попеклося. Літак теж згорів, причому згинули два летуни.

СВЯЩЕНИК З ГОНОЛЮЛЮ ПІДНОСИТЬ ІДЕАЛІЗМ.

Священик з Гонолюлю, Лівит, у своїй недільній промові в Ню Йорку попрікав американців за їх матеріялізм і брак віри в ідею. Він сказав: „Чи ви маєте якусь річ, за яку ви готові вмерти? Коли не маєте нічого, за що готові були б віддати життя, то ваше життя нічого не варт. Війна — продовжав священик — хоч вона глупа, то дала американцям щось, за що варт було жити і вмирати".

СТАРИННИЙ РАТУШ У СТАРОМУ ЛЮБЛИНІ.

Цей ратуш як одноповерховий будинок побудовано 1309 р. на місці давнішого ще ратуша з дерева, який згорів мабуть у тім (1309) році, коли король Локетик здобув від українців Люблин і заняв Люблинщину, що давніше все належала до української держави. Мурований уже ратуш мав високу аттику і прикрашувала його невелика вежа (зовні пригадував він старий ратуш у Торуні). На поверсі був міський уряд, в партері були мешкання служби, а в пивницях т. зв. „кардигарда" (це слово у Львові перениначили на „фурдигарня"), відбувалися карні суди. В долішніх пивниці, званій казнею, засоблений у всякі прилади до тортур, вимушували тортурами зізнання. До нинішнього дня збереглися під цим ратушем підземні хідники, що мають получення з підземеллями недалекого подомініканського костела (бувшої церкви в XIII. в.) і з іншими льохами, які перебігають попід цілим старим Люблином (від краківської до городської брами). Збереглися також у старому ратуші в досить доброму стані великі вязничні салі („целі"), в яких засуджені відбували кару у вічній темноті. Від 1578 р. в цім ратуші містився коронний трибунал для українських територій. В цім трибуналі в 1584 р. помер нагло польський поет Ян Кохановський у часі, як виголошував промову перед королем Стефаном Баторим у справі вбитого турками польського посла (в 1931 р. поставили перед цим ратушем памятник Кохановському). За Станислава Августа цей ратуш ґрунтовно відреставрували і тоді він одержав йонські пілястри и трикутний тимпанон з плоскорізьбою, що зображує владу і справедливість (апель до бувшого коронного трибуналу). В часі цієї реставрації вже був збудований другий новий ратуш у новім Люблині за краківською брамою. Тепер у старому ратуші є деякі бюра міської управи, а маґістрат є в новому ратуші.

ПІД ГАСЛОМ ЛАТИНІЗАЦІЇ СХ. ГАЛИЧИНИ.

Міська рада в Станиславові рішила подарувати більшу парцелю під будову домівки для майбутнього латинського епископства. На парцелі мають побудувати теж захоронку для дітей. Відомий україножер Опйола домагається в „Д. К. Ц." заснування латинського епископства в Тернопілі. Отже йдуть заходи аж за два нові латинські епископства у Сх. Галичині.

ПОМЕР НАЙСТАРШИЙ ЧОЛОВІК У ПОЛЬЩІ.

У Млаві помер торговець молоком Бялік, що прожив 110 літ. До останнього часу був здоровий і працював нормально. Маючи 90 літ, він оженився вчетверте і пережив усі свої діти.

ГРІМ ПАЛИТЬ, ГРІМ ГАСИТЬ.

В часі бурі, яка перейшла над любавським повітом, грім ударив в обору господаря Богуна, убив бика і запалив будинок. За кілька хвилин ударив у той сам будинок другий грім і, викликавши великий напір повітря, відразу пожежу згасив. Всеж таки будинок сильно знищило.

КОЛОМИЯ „ЕВРОПЕІЗУЄТЬСЯ".

Коломия хоче стати великим містом, бо задумує прилучити до себе навіть і подальші сусідні села, а покищо сама „європеізується". На днях якісь незнані люди повиписували на хідниках і на каменицях всякі гасла, спрямовані головно проти жидівських купців. Між ін. одній пані, що вийшла з жидівської крамниці, причепив хтось ззаду карточку: „Та св... купує у жида"...

ЛІТАК УПАВ НА ДАХ.

У Вильні на дах дому впав військовий літак і переломився на половину. Хвіст літака впав на середину вулиці, зачепивши за дроти, а крила і мотор вдарили об дах. Мотор літака пробив дах дому і стелю канцелярії вселюдної школи, ранячи возного. У катастрофі згинули два військові летуни.

ДЕ СЛАВНИЙ ТЕНОР СПІВАЄ?

Еспанська преса звернула увагу на одного з мадридських вуличних співаків. Є це дідусь, що ходить з гітарою і співає популярні пісеньки. На початку цього віку належав він до найбільших еспанських тенорів. Елі Мучуельо обїздив увесь світ і заробляв величезні гроші. Він належав до перших співаків, якого голос записали на грамофоні. В архівах французького товариства „Пате" збереглись іще досі плити з його піснями. Він протратив увесь свій маєток рискованими спекуляціями. Приятелі допомагали йому якийсь час. Тепер тішиться він, що може надалі заробляти своїм голосом, хочби на вулиці.

ПОЖЕЖІ.

В Микулинцях, пов. Тернопіль, згорів паровий бровар Айхенбавма і Лінчица разом з кількома вагонами ячменю. Шкоду обчислюють на 65 тисяч зл. — В Ходачкові Вел., пов. Тернопіль, вибухла пожежа в загороді Томи Дерeня і перекинулася на сусідні будинки. Згоріли 22 господарства. Шкоди йдуть у десятки тисяч зл. — У Стаях, пов. Рава Руська, згоріли чотири загороди з живим і мертвим інвентарем. Підчас гашення вогню попеклися 18-літня Настя Вербенець і Теофіль Обертас, яких перевезли до шпиталю. — В Гаях Старобрідських, пов. Броди, згоріли наслідком підпалу три господарські загороди з живим і мертвим інвентарем.

СЕРІОЗНІ ГОЛОСИ ПРО АВТОНОМІЮ ДЛЯ ЗАКАРПАТТЯ

ПРАГА (Чехословаччина).—Тут числяться уже з тим фактом, що Закарпаття дістане в скорому часі дійсну автономію. Заключають це між іншим і з двох заяв двох найвищих чехословацьких урядовців. Міністер внутрішніх справ Черни, що відбув інспекційну подорож по Закарпаттю, заявив, що Закарпаття закінчує перший етап який веде його безпосередньо до одержання автономії. А чехословацький премієр д-р Годжа заявив, що треба жалувати, що минуло стільки років, заки можна приступити до виконання супроти Закарпаття тих зобовязань, що їх перебрала Чехословаччина на підставі мирових договорів, та які пливуть з демократичного духа держави. Премієр заявив, що першим і найважнішим кроком на цьому шляху є витворення на Закарпаттю такого губернаторського уряду, який сам собою буде мати всі технічні й організаційні можливости підготовити такий правний стан, який Закарпаттю належиться. Він теж заповів, що вже в найкоротшому часі такий уряд буде покликаний до життя. Виходить, що українське населення Закарпаття таки діждеться хоч здійснення цього, що йому належиться згідно з мировими договорами.

ЗАПОВІДАЮТЬ КОЛЬОНІЗАЦІЮ ЗАЛІЩИЧЧИНИ.

ЛЬВІВ. — Заліщиччина, ця прекрасна частина української галицької землі, з погідним кліматом і з урожайною землею, на якій родяться полудневі овочі, стала сіллю в оці польським шовіністам. „Ілюстровани Курєр Цодзєнни" взиває польський уряд допомогти скольонізувати Заліщиччину польськими кольоністами — мазурами.

Т. ЗВ. „ПРИКОРДОННИЙ ЗАКОН".

ЛЬВІВ. — Польський законопроєкт про охорону кордону викликав серед українського пограничного населення великі побоювання. Згідно з цим законом польська влада буде могти виселити без усяких доходжень з довгої прикордонної смуги постійного мешканця-українця та позбавити його хати, поля і хліба. Та сама польська влада моглаб теж кожної хвилі й в мирних часах позамикати в тій прикордонній смузі всі українські товариства, кооперативи і т. п.

ЮВИЛЕЙ Д-РА АНТОНА ГОРБАЧЕВСЬКОГО.

ЛЬВІВ. — „Діло" присвятило спеціяльне число сенаторові д-рові Антонові Горбачевському з нагоди його 80-ліття. Тому 53 роки Антін Горбачевський був головним редатором „Діла" і видержав на тім становищі два роки. Після цього позістав з ним у звязку до сьогоднішнього дня. „Діло" називає ювилята „українським здисциплінованим діячем-патріотом", що має зрозуміння і вирозуміння для всього сучасного й новочасного, зачисляючи його до найстарших живучих піонірів національного відродження галицької України.

ДАЛІ КАРАЮТЬ ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА (Галичина. — Никифор Фік, студент університету, ставав до війська і підписав протокол по українськи. Командант, польський підполковник, наказав студентові підписатися по польськи. Фік виконав приказ. Та цього було замало. Староство, в порозумінню з підполковником, покарало ще Фіка додатково карою 7-денної військової темниці. „Діло" додає, що такі випадки тепер дуже часті.

БЛАХМАН ПРО „ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ".

БІЛГОРОД (Югославія). — В „Царскім Вестнику" появилася „декларація" якоїсь „Ліги русских офіцерів і солдат", під якою підписано „український міністерський кабінет". Правда підписані не підписуються як „міністри", а тільки, як „начальники колегій" і „совітники". Виявляється, що на чолі цього „кабінету" стоїть якийсь підпоручник Володимир Гринь, що являється „повстанчим отаманом". Це „українське міністерство" поблагословив митрополит Антоній. Виявляється, що ця „ліга" складається з офіцирів, російських монархістів, що вважають, що тепер надійшла хвиля, коли можна зачати в Европі нову акцію за „освободження Росії", та що є надія, що на таку акцію можна дістати грубші суми, бо одна велика держава дуже зацікавлена в цій акції, що є звернена проти Совєтів. Річ ясна, що мають на думці — Німеччину. Ця „Ліга" є під протекторатом великого князя Кирила, якого російські монархісти вважають кандидатом на престол Романових. І ото в порозумінню з цим Кирилом та з благословенством московського митрополита йде ця „ліга" тепер — визволяти Україну. Цікаве ще й те, що згадана вище декларація прикрашена українським тризубом, спаленим разом з двоголовим російським вірлом, гербом давньої царської Росії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
В Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕ СПРАВЖНЄ ПИТАННЯ?

Через те, що тепер ведеться виборча кампанія за вибір нового президента Злучених Держав, боротьба між кандидатами на цей вибір притягає загальну увагу краю. Відноситься це головно до передвиборчої боротьби між кандидатами двох великих партій, з котрих по всякій правдоподібности вийде будучий президент.

Одначе, не дивлячися на загальне зацікавлення виборчими промовами й виборчими потягненнями по політичній шахівниці Америки, боротьба між Рузвелтом і Ландоном часто сходить з перших сторінок преси, а зате на це місце вибивається, як справа першої ваги, зовсім інше питання, а саме боротьба між сталевими баронами й юніями.

Здавалось би, що ця справа обходить тільки одних сталевих підприємців і сталевих робітників. Але ось нюйорський щоденник "Гералд Трибюн", що не має читачів у тих околицях, де лежать головні сталеві фабрики, пише про цю справу передовицю, остерігаючи читачів про загальне значіння цеї боротьби. Інший нюйорський щоденник, „Сон", собі пише в передовиці, що „боротьба в якімнебудь промислі, а головно в промислі, що має для господарки народу таке живуче значіння, мусить обходити цілий край. Дуже можливо, що й вислід виборів буде в значній мірі залежати від того, що станеться в фабриках сталі за найближчі два-три місяці".

Хоча й „Гералд Трибюн" і „Сон" не мали на думці, ні сталевих ні інших робітників, але й сталеві й всякі інші робітники повинні би взяти собі слова цих великих щоденників до серця; справді боротьба, що розводиться у сталевім промислі, буде мати велике значіння для всего краю, а хто знає, чи не вона вирішить осінні президіяльні вибори.

За що йде боротьба? Сталеві фабриканти кажуть у своїй публичній заяві, що в цій боротьбі не йде за ніщо інше, як тільки за лад і порядок. Мовляв, цей лад і порядок задумують тепер ламати юнійні агітатори, збираючися силою заставляти сталевих робітників покидати свої юнії та приступати до їхніх. Отже кількасот юнійних організаторів мали би силою ламати 500,000 здоровенних сталевих робітників. З цього справді кінь може сміятися.

Покидати юнію? Яку юнію? Фабриканти не кажуть, що це за юнія, але робітники знають: це компанійна юнія, в котрій статути вкладали фабриканти, в котрій нема фондів на делєгацію, ні фондів на судове правування. Це юнія, що сидить у кишені фабрикантів. Таку юнію хочуть валити агітатори.

Чи в цьому щось злого? Чи не повинна того роду юнія пропасти, а на її місци повстати юнія, що справді обєднує робітників і дає їм справжню силу в боротьбі за кращу долю робітників?

ОСТАННІ СЛОВА ПІДСУДНИХ В ПРОЦЕСІ О. У. Н.

(Подане за львівським часописом „Діло").

Вияснення деяких справ.

Підс. Бандера: Прокуратор сказав, що на лаві підсудних засідає гурт українських терористів і штаб. Хочу сказати, що **ми члени ОУН не є терористами.** ОУН огортає своєю акцією всі ділянки національного життя. Про ці акції мені не дали змоги говорити, навіть про мою власну діяльність. Тому я мусів обмежитися тільки до тих окремих фактів, які є предметом цеї розправи. Спершу дам вияснення деяких справ, яких прокуратор торкнувся.

Щодо ком. Кособудського, то в 1933 р. я дістав звіт від товаришів, які перебували у вязниці. В звіті говорилося, що ком. Кособудський пристосовує до українських політичних вязнів спеціяльні методи, пристосовує шикани, репресії і що вязні плянують перевести, як протиакцію, голодівку. **Я дав приказ зібрати докладний матеріял і,** маючи в руках докази, що ком. Кособудський не тільки організував, не тільки репрезентував, але й сам в першу чергу виконував ці всі репресії, я на проект голодівки не згодився і заборонив її, стоячи на становищі, що **коли пристосовується терор до українських політичних вязнів, то невказане, щоб тягар боротьби з цим упав на плечі тих товаришів, які є безборонні** і з якими адміністрація вязнична може зробити, що схоче. Я вважав, що **орґанізація має обовязок взяти цих товаришів в оборону** і з цеї причини я дав приказ виконати атентат на ком. Кособудського. Суду не було. Я сказав лише, що організація судила тільки українців. Колиж йшло про представників польської держави, чи польських державних інституцій, то суду ми не переводили.

Щодо замаху на волинського воєводу Юзефського, то цей атентат мав те саме тло що і плянований атентат на куратора Ґадомського і виконаний атентат на мін. Перацького. Воєв. Юзефський мав згинути не тому, як каже прокуратор, що хотів зближення обох народів, але тому, що метою цілої політики польського уряду, зокрема на Волині, яку репрезентував воєв. Юзефський, була **державна і національна асиміляція українців.**

Смерть за національну зраду.

На дир. Бабія і Бачинського революційний трибунал видав присуд смерти **за злочин національної зради.** Прокуратор сказав, що я не перевів доказів вини дир. Бабія і Бачинського. Я навіть не старався цього робити, бо те, чи вони винні чи невинні, розглядав революційний трибунал, **який на основі конкретних даних і матеріялів видав присуд.** Я тільки подав тут ті злочини і провини цих людей, за які їх засудили. Кожний зрозуміє, що з конспіративних оглядів я тут не міг переводити доказів вини цих людей. Ми стоїмо на становищі, що **обовязком кожного українця підпорядкувати свої особисті справи і ціле життя інтересам і добру нації.** Колиж хтось добровільно і свідомо співділає з ворогами в поборюванні і то фізичними методами українського визвольного руху, стоїмо на становищі, що за такий злочин національної зради належиться лише кара смерти. Суд, якщо ті засуди кари смерти видав, мав мандат від ОУН.

Українська проблема та взаємини між Польщею і СССР.

Третя справа — це справа протибольшевицької акції. Прокуратор сказав, що бодай побічним мотивом при вирішуванні атентату на совєтського консуля у Львові було те, що організація хотіла зареагувати теж на наладнання польсько-большевицьких взаємин, що хотіла їх попсувати. Я сам про цей атентат рішив. Я дав приказ його виконати і заявляю, що абсолютно ми того моменту не брали під увагу. Не тільки з практичних, але в першу чергу з засадничих мотивів. **ОУН у своїй політичній програмі відкидає орієнтацію на когонебудь.** ОУН відкидає концепцію відбудови країнської держави при нагоді польсько-большевицького конфлікту.

Взаємини польсько - большевицькі не можуть рішати про наші політичні розрахунки. Зрештою, з історії знаємо, що всякі такі концепції діставали в лоб і що коли йде про Україну, то Польща з Москвою завжди погодилися. Всі боєві акти, які розглядано в цій салі, є тільки фрагментом і то не цілої революційної, але навіть самої боєвої діяльности.

З розправи виходило, що ОУН зводить цілу свою діяльність в першу чергу і то головно до боєвої акції. Заявляю, що ні програмово, ні коли йде про скількість членів в поодиноких ділянках орґанізаційної праці, боєва акція не є єдиною, не є першою, але рівнорядною з іншими ділянками. Тому, що в цій справі розглядали атентати, що їх виконувала організація, міг би хтось думати, що орґанізація не числиться з життям людини взагалі, але навіть з життям своїх членів. Коротко скажу: Люди, які ввесь час у своїй праці є свідомі, що кожної хвилини можуть утратити життя, такі люди як ніхто, вміють цінити життя. Вони знають його вартість. **ОУН цінить вартість життя своїх членів, дуже цінить, але наша ідея в нашому понятті є така велична, що коли йде про її реалізацію, то не одиниці, не сотні, а навіть міліони жертв треба посвятити, щоб її зреалізувати.** Вам найкраще відомо, що я знав, що наложу життям і відомо вам, що мені давали змогу те своє життя ратувати. **Живучи рік з певністю, що я втрачу життя, я знаю, що переживає людина, яка має перед собою перспективу в найближчому часі життя втратити.** Але впродовж цілого того часу я не переживав того, що я переживав тоді, коли висилав двох членів на певну смерть: Лемика і того, що вбив мін. Перацького...

Тут предсідник перервав підс. Бандері і він закінчив своє вияснення.

(Кінець).

О. С.

ЧЕРГОВИЙ СОВЄТСЬКИЙ ГУМБУҐ

СССР — має нову конституцію! Всі найняті і добровільні совєтські підхрехачі по всіх усюдах — не виключаючи і нашої Галичини — обізвалися радісним криком на честь „батюшки Сталіна", який зіслав нову ласку на „свої" народи.

Очевидно, не посідається з утіхи і чеська преса, яка є засадничо москвофільська, (незалежно від того, який режім панує в „матушці Росії") і яка готова цілу Европу віддати під російський чобіт, аби лиш „землі св. Венцеслава" могли жити і процвітати...

Що несе та конституція? Дає все і не дає нічого. Установлює замісць Зїзду Совєтів і Центрального Виконавчого Комітету — Верховний Совєт. Вибирати його будуть на підставі нібито загального виборчого права. Але... тут іде маленьке „але": намічати кандидатів до сього вархового Совету матимуть право не ні горожани, а комуністична партія, комсомол, професійні союзи і тому подібні **совєтські** організації, в яких повну владу тримає комуністична партія. Себто — в яких комуністична партія має абсолютний вплив і на склад членів, і на приняття їх і на виключення, в яких верхівка є комуністична (а в компартії, і низи), яка що хоче те й робить...

Проголошено в конституції право кождої окремої републики, що входить в „союз" совєтський — виступ з того „союзу"... Але — в кожній з тих републик — стоїть російська армія, яка, ясна річ, до жадного „виступу" не дозволить. Є в кожній з тих републик і автономічний уряд, що складається з фактотумів Москви і який не тільки не буде толерувати, щоби його република виступила з „союзу", але скарає навіть тих, які без великого захоплення кричать „ура" Сталінові.

Верховний Совет — вибирає уряд СССР. А що на склад цього Совєту має виключний вплив московська компартія, то ясно і те, який буде вибраний уряд.

Є „свобода преси", заповіджена конституцією, але преса сміє існувати лише комуністична. І то без жадних „ухилів". З ухилами, хоч і комуністична — існувати не сміє.

Проголошено і „свободу зборів", але збиратися мають право лише визнані урядом і компартією організації, — себто креації комуністичної партії.

Є і „свобода релігії" — але церкви замикають як і давніше.

Крім цього — найважніше — в конституції виразно стоїть: „головним, чоловим органом працюючих мас є комуністична партія. Вона є керуючим ядром (центром) усіх організацій — громадянських і державних". Іншими словами: є повна свобода, але на те, щоби робити лиш те, на що згодиться той „керуючий орган", компартія й її абсолютний володар — Сталін.

Все змінилося і все лишилося по старому! Ось що пише про цю „конституцію" орган французьких агентів Сталіна **„Юманіте":**

„Совєтська конституція не кріє свойого клясового характеру. В СССР панує диктатура пролетаріяту. Звідси випливає, що нова совєтська конституція **не могла забезпечити свободи і рівности всім горожанам.** Вона не поширює ці блага на гнобителів трудящого народу (де і які — крім самої держави) є гнобителі трудящого народу в СССР? — О. С.) Совєтська демократична конституція є дійсною демократією. А-ле в сенсі, як те слово розумів Ленін. Для Леніна — демократія це було самодержавя народу. (Читай: компартії! — О. С.) Отже Верховний Совєт, цей перший у світі дійсний народній парлямент — є здійсненням такого самодержавя".

Ціла забрїханість агентів Комінтерну визирає з цієї тиради. Отже **демократія — це самодержавя!** Парлямент, який є орґаном „самодержавя народу", себто самодержавя Сталіна і партії — є демократичний парлямент!

Інакше — найбільш правдиво демократією в світі є московське самодержавя...

Сумніваємося, щоби багато знайшлося туманів на Заході, які захотіли би вірити в демократичність такого самодержавя.

Сумніваємося навіть, чи буде осягнена правдива ціль запровадження цеї „конституції": змусити Захід думати, що СССР став „зовсім нормальною" країною". Швайцарська, англійська й італійська преса цілком недвозначно кпять собі з нового посунення Сталіна. В самім же СССР — черговий трик уряду напевно нікого не збаламутить...

Карло Чапек.

ОРҐАНІЗУЙМОСЯ...

Пан Ледерер ішов парком задуманий, коли наraз увагу його звернув якийсь чоловік. Не було в ньому нічого надзвичайного, коли не згадувтимемо того, що кормив горобців. Хмара тих птахів кружляла довкола нього дивно, що не влазили йому до кишені. Пан Ледерер приглядався. Подобалося йому, що незнайомий кормить горобців.

— Дивіть, — думав собі. — Ще є добрі люди на світі.

Незнайомий озирнувся тривожно та відійшов скоро. Ледерер побачив його небаром, як сидів на лавці. Сів біля нього. Незнайомий зміряв його недовірчиво очима та відсунувся трохи.

— Любите горобців? — сказав Ледерер.

— Ні, — відповів нахмарено — ні. І взагалі не терплю птахів — додав подразнений.

— Я думав так, бо бачив, як ви кормили їх, — сказав Ледерер.

— Я не кормив їх. Я викидав лише окрушки з кишені. Мусите знати, що ніколи не кормлю птахів. Хай самі живляться, нероби! Що вони мене обходять?

— Ах, так — сказав Ледерер розчарований, бо не знав, що відповісти на ці слова незнайомого.

Незнайомий хвилину ворушив устами.

— Ви член товариства кормлення горобців, правда? — вирвалося йому нараз.

— Ні, — боронився Ледерер.

— То певно належите до товариства співаючих птахів?

— Ні.

— Чоловіче, тож до якого належиш союзу? — дивувався незнайомий.

— До ніякого. Та правду сказати, належу до жидівського похоронного товариства.

— Ага — сказав недовірчиво незнайомий. — Не хочу ще, щоб мене хоронили. Зрештою я католик. А птахів не кормлю. Також не маю пса.

— А я маю дома пудля з довгим волосом.

— То мусите приступити до товариства плекання довговолосих псів — сказав рішучо незнайомий.

— Чому?

— А так. Вже я вас знайду та присилую записатися до такого товариства. Я дістав раз у дарунку канарка та вже до трьох днів був я членом товариства годівельників канарків. Тому шість літ мав я хорта. Дав я його пізніше знайомим, та всеж я мусів стати членом товариства плекання расових псів. Що року плачу вкладку та дістаю членську леґітимацію. Щож діяти? — додав вдумливо. — Я є членом девятнацятьох товариств.

— То дуже багато, — сказав Ледерер.

— Так думаєте? Мій товариш належить до двацять трьох товариств, одначе він є прихильником спокою та фотографії. Даруйте, та я думав, що ви належите до якогось товариства охорони птахів. Раз дав я на вулиці прошакові двацять сотиків. До шістьох місяців був я членом сімох добродійних товариств, що формально присилували мене вписатися в члени. Та ще гірше є, коли хтось „думає шляхотно". Для таких людей є стільки товариств, що волосся стає дубом. Де чоловік не народився, памятає про рідного товариство земляків, товариства патріотів і інші споріднені товариства. Маю десь тут записані товариства, до яких належу.

Незнайомий шукав по кишенях.

— Я гадаю, — говорив далі — що повинна бути якась правна охорона, що забороняла би належати більше, як до дванацятьох товариств.

— Я сумніваюся, щоби закон міг управильнити цю справу — запримітив Ледерер. — Щодо того є повна свобода.

— Гарна мені свобода — сказав гірко незнайомий. — До чого чоловік не взявсяб, має до діла зі союзом. Я все кажу, що цю справу треба якось зорганізувати. Всі, які вже мають досить ріжних союзів, повинні злучитися та зажадати, щоб обмежено свободу належання до товариств. Двацять повинно зовсім вистарчати. А як ви думаєте? Я гадаю, що воно далось би зробити.

— Як?

— Треба би зорґанізувати нове товариство — сказав незнайомий у задумі. — Я певен, що записалось би до такого товариства дуже багато людей. Треба зорганізуватися. Створити союз на зразок ліґи, з власним часописом, який заступав би справи людей, що їм грозить примус належати до союзів.

(З чеської мови переклав М. Н.).

Ральф Урбан.

ОСТОРОГА

Дорога Ерико!

Небавком мине рік від часу, як ми не бачили одна одну і від місяців чекаю даремно відповіди від Тебе на мій останній лист. Я, правду кажучи, повинна гніватись на тебе, але пишу до Тебе тільки тому, що вважаю це своїм обовязком супроти товаришки. Мій далекий кревняк, що зветься Фріц Берґер (не знаю, чи я вже коли оповідала Тобі про нього) передасть Тобі в найближчих днях привіт від мене. Він мусить на якийсь час перебрати дирекцію філії свого товариства у Твому місті. Коли він прийшов учора до нас попрощатись і казав, куди іде, сказала я йому, що там маю одну свою шкільну товаришку і можу для неї передати привіт. Я зараз цього пожаліла, але Фріц не дав мені вже спокою, впевняючи мене, що дуже тішиться, що в чужому місті буде мати бодай одну особу, яка зможе його ввести у та мошне товариство.

Хоч це мені дуже прикро, але вважаю своїм обовязком остерегти Тебе поважно, як свою товаришку. Хоч мій кузин Фріц дуже симпатичний хлопець, але для молодих дівчат це невідповідне товариство і небезпечне. Він має не тільки всі погані норови зіпсованих молодців, але це страшний бабій, найгіршого ґатунку. Він уміє крутити дівчатам голову і так довго пусторяти їм усякі компліменти, поки вони не впадуть його жертвою. Тоді покидає одну, переходячи до другої, яка йому більше починає подобатись.

Він має тепер таку погану славу, що мами дочок на віданні у смертельнім страху, коли тільки почують його назвище. Він наков у нашім місті чимало лиха, залишаючи неодно зломане серце за собою. Хоч він і мій кузин, я не соромлюсь сказати Тобі щиро, що з нашого становища чесних дівчат, це бестія, від якої треба триматися здалека.

Тому не гнівайся на мене, що я висилаю Тобі такого неможливого знайомого. Памятай на мою осторогу і старайся якнайскорше відправити його із квитком. Найкраще було би, якби Ти взагалі з ним ближче не знайомилася. Напиши мені скоро, цілую Тебе міцно.

Твоя Еля.

Два місяці пізніше дістала Еля таку відповідь:

Дорога Еле!

Прислана Тобою бестія вже зовсім нешкідлива. Залучаю Тобі повідомлення про наш шлюб. За якийсь час напишу більше, бо тепер я дуже занята — присмирюю цю дику бестію.

Цілую Тебе, Ерика.

*

Еля сіла за стіл і відписала негайно:

Дорога Ерико!

Дуже тішуся, що Ти так упала в засідку. Коли мій дорогий симпатичний кузин Фріц був тут у мене, побачив раз Твою фотографію. Ти йому так на ній сподобалась, що просив мене написати до Тебе листа з порученням. Алеж я знаю Тебе добре, що Ти зробила би зовсім навпаки, якби я Тебе просила звернути на нього увагу. Ось чому я вислала до Тебе осторогу. Як доказує цей приклад, мій лист, щоб Ти вистерігалась, був для молодця найкращою реклямою. Можу тепер признатись, що Фріц є скромненький і тихенький, як овечка. Поцілуй його від мене. Пересилаю Вам обом найщиріші побажання щастя.

Цілую, Еля.

Перекл. в. г.

ХТО МАЄ КАЛЕНДАРІ У. Н. СОЮЗУ З РОКІВ ВІД 1896 ДО 1910?

Проситься про це повідомити редакцію „Свободи".

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за червень 1936 року.

ВІДДІЛ ПРИНЯТИЙ НАНОВО:

Привернено членські права та принято наново відділ 88 У. Н. С., який був суспендований за неплачення вкладок до каси У. Н. С.

РОЗВЯЗАНИЙ ВІДДІЛ:

Розвязано відділ 34 з причини недостаточного числа членів, приписаного пар. 184 статуту У. Н. С. Всім членам видано переступні листи до відділу 59.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 8. Гомза Тимко.
В. 11. Борсук Микола.
В. 14. Бурбела Стефанія.
В. 16. Брега Михайло.
В. 21. Поточняк Іван, Мартинів Стефан, Садовець Андрій.
В. 24. Борошкевич Катерина, Колодинський Микола, Мичковський Кароль, Щур Анна.
В. 28. Кіцак Дмитро.
В. 29. Яхван Анна, Гавришко Михайло, Сторошко Анастасія.
В. 45. Ганусей Дмитро, Баврнків Михайло.
В. 48. Шіпула Іван.
В. 50. Хорощак Михайло, Козопас Анна, Шумила Симон, Бандерський Володимир, Дзят Михайло.
В. 56. Вітенко Стефан, Палюх Марія.
В. 63. Процишин Ольга.
В. 70. Туренчак Василь, Кирчів Ярослав, Кухар Катерина.
В. 83. Тимчій Іван.
В. 87. Грицишин Стефан, Кіцак Михайло, Стец Дмитро, Москаль Василь, Вархоляк Дмитро, Максимик Константин, Кін Анна.
В. 98. Павук Іван, Крупа Марія.
В. 102. Бобечко Стефан.
В. 109. Яницька Ольга.
В. 113. Вільфорд Іван П.
В. 114. Нестор Михайло, Полянський Лев.
В. 116. Дідун Михайло.
В. 120. Деленко Михайло, Гуласей Анна, Ревт Володимир, Стадник Мирослав, Шиян Стефан, Книшик Анна, Кобаль Анна, Пудик Марія, Корнецький Теодор, Фечушак Іван, Стадник Евген, Кохановська Олена.
В. 130. Коваль Грицько.
В. 136. Гайдош Анна, Хома Григорій, Крупа Петро, Сус Анна.
В. 140. Горак Анна.
В. 141. Еванович Катерина, Еванович Юрій.
В. 144. Костик Анна, Куфтик Анна, Федицький Станислав.
В. 146. Карпа Василь.
В. 147. Андрухів Анна, Еванів Михайло, Бохна Теодор.
В. 171. МкКоннон Михайлина, Вагнер Станислава.
В. 172. Мороз Анна, Панасюк Михайло.
В. 173. Долеба Ольга, Фігун Микола, Цицик Володимир.
В. 175. Запотічний Йосиф, Било Михайло, Трублівович Михайло.
В. 183. Яців Іван.
В. 185. Романишин Михайло.
В. 192. Старух Марія.
В. 200. Воргуль Текля.
В. 201. Либа Іван.
В. 203. Бабяк Евфемія.
В. 204. Торган Іван, Новіцька Анастасія, Чайка Василь, Римар Микола, Колтон Іван.
В. 206. Ліпський Евген, Рогожинська Франка.
В. 208. Стадник Емілія.
В. 211. Магмет Катерина, Дзера Василь, Бабій Ева, Рій Басиль.
В. 217. Бінашевський Петро, Гнилишин Михайло.
В. 220. Лехів Анна.
В. 223. Капусцінський Антін, Шопяк Анна, Мельник Маргарет, Котлярчук Василь, Волосько Данило, Гринчишин Володимир, Маліборський Михайло, Фещак Василь, Трензелюк Онуфер, Кобута Евдокія.
В. 229. Маркович Марія, Савкулич Дмитро.
В. 234. Ґерета Василь, Слиш Олена, Воробель Анна.
В. 248. Пик Ольга.
В. 251. Зеруха Катерина, Буранський Маріянна, Купчик Анна, Мігас Іван, Бліщ Юрій.
В. 255. Сидоряк Іван.
В. 263. Коваль Петро.
В. 277. Ярошевич Стефан.
В. 278. Пилипко Анастасія, Пастула Мей Паттен, Пастула Франко, Гуменюк Анна, Дибач Михайло.
В. 281. Біганська Ольга.
В. 282. Туркевич Юстина, Трач Олександра.
В. 283. Шварик Іван.
В. 292. Меч Стефан, Седорак Марія, Свініцький Іван.
В. 301. Доманчук Лука.
В. 307. Аркатин Иосиф.
В. 310. Урбанський Сигмонд.
В. 316. Куций Елисавета.
В. 333. Боберський Стефан, Мандзяк Розалія.
В. 334. Мураль Франко, Кубичвич Богдан.
В. 336. Загаєвич Василь.
В. 349. Гелета Петро, Збрик Марія.
В. 359. Копчук Катерина, Урович Михайло.
В. 361. Лисенко Евген, Базан Олена, Ковальчук Розалія, Кузик Анна, Дик Іван, Маторний Теодор.
В. 363. Шкрабач Михайло.
В. 364. Лалик Елисавета.
В. 367. Кушлик Анна, Кушлик Йосиф.
В. 375. Настасяк Павлина, Настасяк Петро.
В. 379. Козелак Дзей.
В. 384. Судяк Теодор.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Козак Володимир, Євзуско Марта, Барна Ева, Олесневич Теодор, Ференц Семен, Ференц Антін, Козак Іван, Козак Анастасія.
В. 6. Федів Анастасія, Федів Михайло, Федів Анна.
В. 9. Хоміненць Іван, Демянович Стефан.
В. 11. Бушко Микола.
В. 25. Мищишин Анна, Мищишин Петро.
В. 27. Шийка Іван.
В. 31. Палик Іван, Пограничний Михайло, Погранична Марія, Маркович Олекса.
В. 32. Мадей Франка.
В. 43. Новицький Митрофан.
В. 47. Газзин Анна, Хас Параня.
В. 70. Нагребецький Михайло.
В. 74. Геча Іван.
В. 78. Маційовський Станислав*, Маційовський Франко*, Антоний Петро, Косовський Михайло, Мацик Михайло, Стервик Іван, Козел Василь, Сараничак Іван, Виняр Іван.
В. 84. Гайда Олена, Гайда Микола.
В. 86. Гавриляк Андрій.
В. 88. Ухацький Петро, Голодинська Марія, Голодинський Іван, Княжик Марія, Войтович Дзеній, Петрущак Йосиф, Петрущак Василь*, Голодинська Софія, Войтович Іван, Петрущак Андрій.
В. 90. Каніпець Роман.*
В. 95. Кріль Настя, Кріль Василь, Морикин Василь.
В. 97. Мельник Текля, Пастернак Дмитро, Пастернак Текля, Мельник Михайло.
В. 99. Кравець Микола*, Кравець Григорій, Кравець Гонорота.
В. 102. Дудрела Евстахій.
В. 104. Войнар Стефан, Войнар Анна.
В. 122. Пілюк Іван, Пілюк Анна.
В. 130. Шолок Катерина, Бундза Роман.
В. 132. Вітюк Магда.
В. 136. Цапар Марія, Зїз Текля, Зїз Стефан, Лазоришин Лука.
В. 142. Гронваль Адам, Гронваль Петро, Ґлух Михайло.
В. 147. Змінка Іван*, Артим Андрій, Шурин Анна, Тулба Павло, Тулба Ева.
В. 155. Чабрак Михайло.
В. 158. Малець А. Іван.
В. 161. Лесак Марія, Лесак Стефанія, Гречун Ева, Лесак Федор, Летак Анна, Бахур Йосиф, Кость Катерина.
В. 176. Семкович Лука.
В. 177. Онисько Олена, Онисько Іван*, Боковська Варвара, Буковський Іван*, Настасовська Олеся, Бісюк Тереса, Пилипів Анастасія.
В. 180. Сташків Володимир*, Кухар Евфрозія, Сташків Володимир.*
В. 186. МкҐрій Анна.
В. 187. Ставинога Федор.
В. 200. Тесюк Яким.
В. 213. Мороз Михайло, Смарз Михайло.
В. 221. Келер Розалія.
В. 229. Пшибельський Яків.
В. 231. Мичак Василь.
В. 242. Рінго Андрій мол., Дупівка Олена.
В. 266. Бабій Іван.
В. 271. Гураль Марія.
В. 284. Юрків Катерина, Юрків Іван, Юрків Іван мол.
В. 288. Крокош Тома.
В. 319. Мацида Софія, Мацидин Михайло.
В. 361. Грицковян Михайло, Меленчук Онуфрій Гапа Марія.
В. 365. Гулик Парасковія, Горват Текля, Горват Марія, Галайда Ілія, Ходан Іван, Ґулик Іван.
В. 370. Тойсар Михайло, Кучірка Іван.
В. 371. Гира Михайло, Яцентій Іван, Паньків Михайло.
В. 375. Гаврилко Стефан.
В. 385. Замлянучий Марія, Замлянучин Семен, Замлянучин Анастасія.
В. 388. Тимон Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 18. Федишин Іван.
В. 59. Наконечний Олекса*, Папроцька Анна, Госсофська Анна, Госсофська Марія.
В. 113. Миконик Йосиф, Миканик Анна, Королевят Антін, Миканик Микола.
В. 146. Готра Семен, Готра Катерина.
В. 157. Лукас Пилип*, Зварич Василь.*
В. 183. Войтович Юлія.
В. 185. Олійник Евдокія.
В. 212. Бітенко Христина, Медвідь Катерина, Медвідь Катерина.
В. 223. Мічел Михайло.*
В. 234. Дідур Константин.
В. 240. Шумейко Антін.*
В. 292. Галиш Юлія, Войтович Текля, Войтович Павло.
В. 334. Задерецька Стела.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 155. Проданик Текля.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 189. ______________ 1 член
В. 218. ______________ 1 член

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Пацканик Петро*, Раповий Володимир, Смалець Варвара, Смалець Іван, Пич Анна, Бойчук Михайло, Химяк Василь, Дзвінчак Катерина, Дзвінчак Петро, Новак Феміл, Пацканик Михайло, Пацканик Іван*, Товт Іван.
В. 5. Олійник Процько.
В. 7. Шашко Ольга.
В. 22. Зінкв Павло*, Сен Ольга, Сен Софія, Косович Михайло*, Децик Маріянна, Чорномаз Мирослав, Бас Марія.
В. 24. Білецька Марія.
В. 28. Робук Настася, Дубецький Франко.
В. 29. Гривняк Марія, Стецях Парасковія, Кулява Франціїшка.
В. 31. Брилик Франко.
В. 34. Галькович Микола.
В. 35. Цегелик Григорій.
В. 39. Кондрасевич Микита*, Мовчук Федір, Хомяк Анна, Матковський Йосиф, Кондрасевич Ева, Опар Іван, Пішко Катерина.
В. 43. Маличак Петро, Рогалевич Теодозія, Лагода Василь, Лагода Парасковія.
В. 44. Махіброда Ілько.
В. 48. Томашевський Юрій.
В. 50. Хорощак Катерина, Хорощак Юлія, Яців Олена.
В. 55. Кіндзерева Емілія, Кіндзеревий Антін.
В. 57. Лісовський Антін.
В. 62. Худяк Михайло*, Семкович Петро.
В. 65. Нагребецька Олена, Ощин Василь, Пероджак Анеля.
В. 69. Петров Богдан.*
В. 70. Пашка Стефанія.
В. 82. Старій Йосиф*, Балик Іван.*
В. 86. Пацук Михайло.
В. 87. Удич Анастасія, Удич Ева, Кіцак Марія.
В. 91. Деркач Антін.
В. 96. Кульчицька Катерина.
В. 97. Зінковський Іван*, Зінковська Наталія.
В. 100. Яницький Теодор.
В. 102. Яницький Василь.
В. 103. Адамчук Михайло.
В. 106. Павлів Анна, Стовпець Петро.
В. 109. Кендзя Бронислава.
В. 121. Свередюк Йосиф.*
В. 126. Цибо Михайло.
В. 127. Град Йосиф*, Качор Текля, Кривий Федько, Паньків Василь, Град Стефан.
В. 131. Шеремета Ева.
В. 132. Шилак Розалія.
В. 141. Івасюк Юрій, Івасюк Анна.
В. 142. Лабинський Станислав.*
В. 147. Фартух Юлія, Тихоліз Катерина, Бохна Теодор.*
В. 155. Яремчак Іван*, Шевчук Марія.
В. 157. Зомчак Стефан*, Зінковський Теодор.*
В. 159. Пиндзола Теодор, Ткачук Анна, Сіка Григорій, Петрик Стефан.
В. 166. Малій Марія, Фалат Марія.
В. 170. Цаповський Михайло.
В. 173. Розак Каролина.
В. 175. Телевяк Михайло.
В. 176. Нагорняк Йосифа.
В. 177. Рекрут Стефан Омелян, Рекрут Володимир.
В. 179. Стецик Станислав.
В. 186. Баранчак Теса, Стельмах Анна, Кріль Марія.
В. 192. Чорнобай Іван, Дрозд Іван.
В. 204. Богач Стефан, Латоцький Михайло*, Бухацький Стефан, Бойчук Максим.
В. 207. Іванов Яків.
В. 209. Вадяк Михайло*.
В. 217. Шкапій Стела.
В. 221. Коц Стефанія, Коц Марія, Коц Франка.
В. 222. Кіндрат Іван, Михнів Ксеня, Шипінка Михайло, Каспир Гарасим, Москалюк Олекса.
В. 223. Куземка Теодор.
В. 227. Хохляк Михайло.
В. 229. Мияк Іван.
В. 235. Андриц Юрій.
В. 237. Стецула М. Каролина.
В. 238. Галандзій Михайло.
В. 241. Червінський Володимир.*
В. 243. Міляновська Сава.
В. 259. Кулик Андрій, Кулик Катерина.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 274. Лопушанський Василь*, Кітт Андрій.
В. 276. Олексович Микола, Мацюрак Ева, Андрусишин Петро*, Шмігельський Федор, Затчей Михайло.
В. 281. Язвінський Антін.*
В. 288. Присташ Марія.
В. 294. Гоменюк Марія, Гуменюк Йосиф, Гуменюк Дмитро.
В. 298. Шальвіра Микола, Шальвіра Анастасія.
В. 300. Гавриляк Михайло, Ричак Стефан.
В. 310. Венгринович Володимир, Долгун Микола, Долгун Тілій, Федаш Петро*, Федаш Марія, Рибак Тимко*, Федаш Михайло, Федаш Пазя, Венгринович Володимир.
В. 320. Стец Франко, Стец Варвара.
В. 326. Грушка Йосиф, Ґуральчук Мартин.
В. 334. Антонів Михайло.*
В. 335. Дмитраш Павло.*
В. 339. Камінська Катерина, Камінська Стела, Карпяк Агафія, Камінський Іван.
В. 352. Пацановська Марія, Пацановський Іван, Лема Петро.
В. 361. Цобет Анастасія, Процишин Лука.*
В. 364. Горхий Максим.
В. 365. Загібайло Іван, Мускалик Іван мол., Бартник Яків, Сухеня Андрій, Москалик Іван, Стефанов Федор.
В. 370. Вергун Роман, Пасечний Василь.
В. 382. Варіховська Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 34. Папроцька Анна, Наконечний Олекса*, Госсофська Марія, Госсофська Анна.
В. 48. Мічел Михайло.*
В. 56. Вітенко Христина, Медвідь Катерина, Медвідь Катерина.
В. 61. Миканик Анна, Миканик Йосиф, Миконик Микола, Королевят Антін.
В. 76. Шумейко Антін.*
В. 94. Галиш Юлія, Войтович Юлія, Войтович Текля, Войтович Павло.
В. 99. Зварич Василь* Лука Пилип.*
В. 179. Добромільська Софія.
В. 222. Федишин Іван.
В. 283. Олійник Евдокія.
В. 336. Задерецька Стефанія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 155. Проданик Текля.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 50. Хорощак Іван.
В. 365. Загібайло Олекса.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 1. Челак Анастасія.
В. 96. Булій Юлія, Булій Петро.
В. 369. Мазіканич Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 7. Спорай Марія.
В. 58. Стар Олекса.
В. 86. Брезінська Анна, Брезінський Іван.
В. 154. Квітковська Ева, Квітковський Йосиф.
В. 156. Ткач Йосиф.
В. 170. Лячик Михайлина.
В. 211. Рейнгардт Катерина.
В. 266.Варшола Яків, Гулик Анна.
В. 363. Сенік Катерина, Сенік Станислав, Сеник Михайло.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Шептак Григорій.
В. 16. Сивенька Теодора.
В. 102. Ендзевич Катерина.
В. 107. Папуга Франко.
В. 109. Шумілов Анна, Новак Роман.
В. 112. Федорчак Марія.
В. 123. Медвідь Стефан.
В. 158. Ляк Володимир.
В. 162. Кушач Ева.
В. 213. Збаровський Олекса.
В. 218. Сліпенчук Катерина.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком червня 1936 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	20,991
В місяці червні 1936 р. принято нових	166
В місяці червні 1936 р. принято наново	139
В місяці червні 1936 р. принято з переступними листами	25
В місяці червні 1936 р. принято з інших кляс	3
В місяці червні 1936 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	2
Разом	21,326
В місяці червні 1936 р. суспендовано	187
В місяці червні 1936 р. відійшли з переступ. листами	23
В місяці червні 1936 р. відійшли до інших кляс	3
В місяці червні 1936 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	2
В місяці червні 1936 р. відійшли на безпл. продовження	2
В місяці червні 1936 р. відійшли зі зворотом в готівці	14
В місяці червні 1936 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	4
В місяці червні 1936 р. померли	11
Разом	246
З кінцем червня 1936 р. в У.Н.С. було дорослих членів	21,080

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	1
В клясі А.	на $ 250	14
В клясі А.А.	на $ 500	151
В клясі Б.	на $ 750	27
В клясі С.	на $1000	302
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на *2000	2

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	360
В клясі О-1000	на $1000	273
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2550	на $2500	
В клясі О-3000	на $3000	

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	667
В клясі Р-1000	на $1000	457
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	
В клясі Р-3000	на $3000	

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент),

В клясі Е- 500	на $ 500	453
В клясі Е-1000	на $1000	178
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	
В клясі Е-3000	на $3000	

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	831
В клясі W-1000	на $1000	1,940
В клясі W-1500	на $1500	4
В клясі W-2000	на $2000	4

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	244
В клясі Т- 500	на $ 500	4,343
В клясі Т- 750	на $ 750	662
В клясі Т-1000	на $1000	9,850
В клясі Т-1500	на $1500	221
В клясі Т-2000	на $2000	63
	Разом	21,080

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Качмир Дзойс Анна.
В. 11. Корінковський Володимир.
В. 39. Гайдук Йосиф, Гайдук Владислава.
В. 53. Пук Олеся.
В. 56. Барій Олена, Мандрона Олекса, Мандрона Леонтій, Мандрона Марко, Вальковський Павло, Вальковська Марія, Вальковська Павлина.
В. 90. Гутник Микола, Гутник Юлія.
В. 102. Панасюк Павло.
В. 105. Владика Петро.
В. 112. Попіль Михайло.
В. 125. Костерка Наталія Марія, Кашуля Марія.
В. 128. Маличчак Петро.
В. 158. Гвяда Василь.
В. 170. Лолин Осип Іван.
В. 171. Дячик Володимир 5.
В. 192. Старух Іван, Лісович Михайло, Старух Василь.
В. 204. Чубай Ніна, Новіцька Марта 2, Новіцька Марія 2, Новіцька Зофія 2, Новіцька Анна 2, Новіцька Танка 2, Погорілець Василь, Похмурська Франка, Торган Анна 5, Варунок Мирослав.
В. 211. Геба Евгенія, Соколовський Стефан, Магмет Михайло, Іваницький Теодор, Федірко Юлія, Белей Анна, Соколовський Василь, Слободян Іван Никола, Федірко Андрій.
В. 217. Іванів Михайло, Іванів Юстина.
В. 223. Іващишин Іван, Смоль Іван.
В. 234. Кругляк Анна, Кругляк Іван.
В. 244. Бенза Павлина.
В. 251. Зеруха Йосиф Ленард.
В. 256. Павликовський Богдан 2.
В. 277. Грогоза Семен, Грогоза Петро.
В. 364. Пекний Михайло.
В. 379. Семенюк Дзім.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 6. Федів Стефан, Федів Никола, Федів Катерина.
В. 7. Мельник Ірина, Мельник Стефан, Мельник Михайло, Михалишин Іван, Михалишин Юрій, Михалишин Никола, Мельник Петро.
В. 43. Новицька Катерина.
В. 84. Гайда Марія.
В. 86. Березінська Ольга.
В. 88. Качмар Теодор, Качмар Василь, Княжик Григорій, Княжик Олена, Мур Андрій мол., Мудрик Іванна, Микитюк Мирон, Панчишин Олена, Петрущак Андрій, Петрущак Стефан, Процак Василь, Шегда Олена, Шегда Катерина, Шегда Василь, Шегда Андрій.
В. 95. Кріль Настя, Кріль Василь, Морикин Катерина, Кріль Стефанія, Морикин Катерина, Морикин Іван, Морикин Марія, Морикин Феня, Морикин Василь, Морикин Іван.
В. 99. Кравець Йосиф, Кравець Стела, Карвец Леон, Кравець Анастазія, Кравец Анна.
В. 104. Войнар Марія, Войнар Стефанія, Войнар Ґеня.
В. 112. Тимінська Йосифа.
В. 121. Пилюк Мирослав.
В. 130. Дзюбан Йосифа, Дзюбан Розалія, Бундза Анна.
В. 135. Фонданич Станислав, Фонданич Кароль, Фонданич Тереса.
В. 142. Гронваль Теодор, Гронваль Генофа, Гронваль Йосиф, Гронваль Володимир.
В. 147. Шурин Дорка.
В. 213. Гумен Іван.
В. 221. Келер Іван.
В. 298. Шальвіра Юлія.
В. 302. Мицак Іван, Мицак Катерина, Мицак Стефан, Мицак Ева.
В. 375. Гаврилко Іван, Гаврилко Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 113. Миканик Антін.
В. 146. Готра Іван, Готра Михайло, Готра Катерина.
В. 223. Мицьо Іван, Мицьо Василь, Мицьо Ева.
В. 300. Левіцька Юлія.
В. 303. Миканик Юлія.
В. 334. Задерецька Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 200. Орлян Олеся Ольга 9, Цісик Корнеля Орися 5.
В. 300. Левіцька Юлія.
В. 383. Клюс Марія.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Цап Андрій.
В. 11. Кравець Франка, Кравець Анастасія.
В. 33. Михалько Андрій, Михалько Юлія, Михалько Йосиф.
В. 39. Кіцак Михайло, Кондрасевич Лев, Кондрасевич Юстина.
В. 63. Хімко Андрій, Хімко Володимир.
В. 65. Дзюган лена, Дзюган Марія, Дзюган Михайло, Дзюган Петро.
В. 87. Гричишин Анна.
В. 98. Дишель Марія.
В. 106. Вовкович Василь.
В. 130. Стецин Йосиф.
В. 156. Кагуя Анастазія.
В. 161. Сенета Анна.
В. 170. Трусевич Мирослав, Трусевич Стефан, Трусевич Марія.
В. 179. Чулик Олекса.
В. 204. Богач Володимир 5.
В. 207. Олійник Марія.
В. 243. Грабінська Олена, Грабінська Юлія.
В. 251. Форналь Анна.
В. 260. Стиранка Стефан, Стиранка Михайло.
В. 294. Гуменюк Олекса, Гуменюк Ольга, Гуменюк Володимир.
В. 298. Шальвіра Семен, Шальвіра Марія, Шальвіра Юлія.
В. 312. Шарик Ольга.
В. 318. Бомба Мирослава.
В. 322. Фурда Анна, Фурда Татіянна.
В. 352. Пацановська Емілія, Пацановський Евген, Пацановська Йоанна, Пацановський Іван Богдан.
В. 361. Корбет Нійл.
В. 363. Луцишин Олена.
В. 369. Мацканич Софія, Мацканич Анастазія, Мацканич Ева.
В. 370. Тайсар Гаролд В., Тайсар Олена В., Тайсар Марія Ф.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 48. Мицьо Іван, Мицьо Ева, Мицьо Василь.
В. 61. Миканик Антін, Миканик Юлія.
В. 65. Жарська Ґеня, Жарська Катерина, Жарська Олеся.
В. 170. Дячик Володимир.
В. 336. Задерецька Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 16. Брега Михайло.
В. 21. Поточняк Іван, Мартинів Стефан, Садовец Андрій.
В. 24. Щур Анна, Мичковський Кароль, Колодинський Никола, Борошкевич Катерина.
В. 28. Кіцак Дмитро.
В. 29. Гавришко Михайло, Сторошко Анастазія, Яхван Анна.
В. 45. Бавриків Михайло.
В. 50. Козопас Анна, Шумила Семен, Бандирський Володимир, Дзяд Михайло, Хорощак Михайло.
В. 56. Палюх Марія, Вітенко Стефан.
В. 63. Процишин Ольга.
В. 70. Туреччак Василь, Кірців Ярослав, Кухар Катерина.
В. 83. Тимчій Іван.
В. 87. Грицишин Стефан, Кіцак Михайло, Стец Дмитро, Москаль Василь, Вархола Дмитро, Максимик Константин, Кін Анна.
В. 98. Павук Іван, Крупа Марія.
В. 102. Бобечко Стефан.
В. 109. Яницька Ольга.
В. 116. Дідун Михайло.
В. 120. Кобаль Анна, Пудик Марія, Корнецький Теодор, Фещишак Іван, Деленко Михайло, Гуласей Анна, Стадник Евген, Ревт Володимир, Кохановська Олена.
В. 136. Крупа Петро, Гайдош Анна, Сус Анна, Хома Григорій.
В. 140. Горак Анна.
В. 144. Федицький Станислав.
В. 146. Карп Василь.
В. 147. Іванів Михайло.
В. 172. Панасюк Михайло, Мороз Анна.
В. 173. Долеба Ольга, Цицик Володимир, Фігун Никола.
В. 175. Било Михайло, Запотічний Йосиф, Трублівович Михайло.
В. 185. Романишин Михайло.
В. 201. Либа Іван.
В. 208. Стадник Емілія.
В. 211. Дзера Василь, Бабій Евдокія, Рій Василь.
В. 217. Бінашевський Петро, Гнилишин Михайло.
В. 220. Лехів Анна.
В. 223. Шопяк Анна, Гринчишин Володимир, Маліборський Михайло, Мельник Маргарет, Фещак Василь, Трензелюк Онуфер, Кобута Евдокія, Котлярчук Василь.
В. 229. Маркович Марія, Савкулич Дмитро.
В. 234. Ґерета Василь, Слиш Олена, Воробель Анна.
В. 248. Пик Олена.
В. 251. Мігас Іван, Страп Катерина, Бліщ Юрій, Буранський Маріон.
В. 263. Коваль Петро.
В. 277. Ярошевич Стефан.
В. 278. Гуменюк Анна, Дибач Михайло.
В. 282. Трач Олександра.
В. 283. Шварик Іван.
В. 333. Боберський Стефан, Мондзяк Розалія.
В. 334. Купчевич Богдан.
В. 349. Гелета Петро, Збрик Марія.
В. 359. Копцюх Катерина.
В. 361. Маторний Теодор.
В. 363. Скробач Михайло.
В. 364. Лалюк Елизавета.
В. 384. Судяк Теодор.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 200. Цісик Корнеля Орися, Орлян Олеся Ольга.
В. 300. Левіцька Юлія.
В. 383. Клюс Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 273. Ницько Йосиф.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ІЗ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 59. Варій Олена.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 243. Співак Катерина.
В. 400. Вус Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком червня 1936 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,477
В місяці червні 1936 р. принято нових	72
В місяці червні 1936 р. принято наново	66
В місяці червні 1936 р. принято з перест. листами	9
В місяці червні 1936 р. принято з інших кляс	16
Разом	8,640
В місяці червні 1936 р. суспендовано	58
В місяці червні 1936 р. відійшли з перест. листами	10
В місяці червні 1936 р. відійшли до старших чл. У. Н. С.	105
В місяці червні 1936 р. відійшли до інших кляс	4
В місяці червні 1936 р. відійшли на безпл. продовження	1
В місяці червні 1936 р. відійшли зі зворотом в готівці	1
В місяці червні 1936 р. померли	2
Разом	181
З кінцем червня 1936 р. в У.Н. Союзі було дітей членів	8,459

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	6,573
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,682
В клясі 3-ій за 50 цнт. місячної вкладки	204
Разом	8,459

УВАГА,

котру кожний відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за червень 1936 року суспендованими, якщо бажають бути принятими наново в члени У. Н. Союза, повинні зголоситись до своїх відділів у протягу тридцятьох (30) днів від дня опублікування отсього повідомлення про їх суспензу та заплатити залеглі вкладки й інші належности секретарям своїх відділів. Коли цього не зроблять до трицятьох днів від дня отсього повідомлення, то опісля будуть автоматично виключені з відділу і з Союза та втратять усі членські права, запомоги і привілеї, з винятком тих прав, які є застережені в нових родах обезпечення. Такі самі права й обмеження відносяться також до тих членів, які в протязі червня 1936 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших правно існуючих відділів У. Н. Союза.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 11-го липня 1936 р.

Дм. Галичин, гол. рек. сек.

лend зложив на боєву акцію $50. Решту суми витрачено на кошти подорожі делегата, на вкладки до Центральної Управи і інші видатки.

Зазначуємо з подякою, що Тов. Амер. Горожан в Філядельфії через названого делегата передало Зїздови ОДВУ $10 на визвольну боротьбу.

Управа.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З діяльности 12-го відділу ОДВУ.

Останніми часами 12 відділ ОДВУ у Філядельфії виявляв більшу діяльність. На поклик Центральної Управи члени відділу продавали на Великдень під українськими місцевими церквами писанки, з чого прихоу було $20. Дня 10. травня заходом відділу відбувся у місцевому Народному Домі відчит Е. Ляховича. Справді на цей відчит прийшло невелике число людей, але прийшли ті, що належать до найсвідоміших місцевих українських громадян та які не минають ні одної нагоди, щоби щось цікавого почути про рідний край та зложити жертву на потреби старого краю. Відчит був цікавий і хто був на нього, не жалів цього, що прийшов. Після відчиту на заклик організатора ОДВУ Т. Свистуна присутні перевели збірку на визвольну боротьбу. Жертвували: М. Навчук $2. По $1: Т. Свистун, І. Хмелик, Г. Грицишин, Т. Федусь, Н. Волошанський, Робак, Г. Шагала, Штогрин, Дарновський, Хромчак, Крутій, Сарабун, Н. Н., п-ні Довгань, М. Рибак, Й. Михалюк, С. Рутецький. Дрібними датками зібрано $10.35. Разом зібрано $30.35. Розходи відчиту $18, остало в касі $12.35.

Дня 17. травня наш відділ давав пікнік, з чого чистого приходу прийшло $65,65. Разом всього приходу відділ мав $98.35. З цеї суми делегат відділу на Зїзд ОДВУ в Клів-

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

На Музей Визвольної Боротьби України.

На руки делеґата Музею склали дальші дари на будову власного дому Музею ВВУ в Празі слідуючі: Українська кат. церква св. Петра й Павла в Джерзі Сіти, Н. Дж., $15; о. ректор Павло Процько зі Стемфорд, Конн. і Український Народний Дім в Джерзі Сити, Н. Дж. по $10; Союз Українок Америки, Ню Йорк, Н. Й., Осип Стеткевич, Ню Йорк, Н. Й., Ірина Тарнавська, Ню Йорк, Н. Й., по $5; о. М. Данилович, Ньюарк, Н. Дж., Йосиф Баврів, Філядельфія, Па., Анастасія Вагнер, Джерзі Сіти, Н. Дж., Михайло Дудра, Ню Йорк, Н. Й., Степан Фік, Ньюарк, Н. Дж., по $2; о. В. Лотович, Джерзі Сіти, Н. Дж., по $2; Т. Чемерис, В. Лотоцький, І. Борисевич з Філядельфії, Па., Анна Колтун, Ню Йорк, Н. Й., по $1; — Разом $64.

Гроші переслано через Обєднання. Крім того п. Антін Цурковський з Філядельфії, Па., передав 2 акції Земельного Банку Гіпотечного у Львові на суму 50 зл. — Гром. Яків Гудич зложив $10, які деклярував на відчиті в Ню Йорку.

Евген Вировий.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

На Рідну Школу.

Союз Українок ім. Ольги Кобилянської, відділ 29, пересылав через Обєднання $15 на Рідну Школу.

Марія Кінаш, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 3. липня помер на запалення мозку ІВАН ВАРНАКОВСЬКИЙ, член бр. св. Юрія в Джемейці, Л. Ай. Покійний був родом з Великої України. Вступив у члени 1925 р. Оставив вдову Теклю й одруженого сина Володимира. В. Й. П.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

СПЕКА ЯК НОВИНКА.

Казав один старий, а дотепний газетяр своїм молодим репортерам, що новинка має подавати вістку про щось небуває.

„Як пес укусить чоловіка". — пояснив він, „це не новинка; в тому нема нічого небувалого, що пес чоловіка вкусить. Звичайно, пес кусає чоловіка. Зате, як чоловік укусить пса, подайте в ґазету. Це новинка. Це небувале!"

Тимчасом тепер літо, часи, коли спека на порядку, а першою новинкою спека! Видно, що гідна спека.

СПРАВЖНЯ НОВИНКА.

Але ось з Ріна, звісного з легких розводів, доносять, що там термометер упав до 51 ступнів Фаренгайта й люди топлять у печах.

Це справжня новинка.

Або вістка з нюйорської дільниці Квінс: діти якогось Макса Ліфа не могли через спеку всидіти дома й вийшли на вулицю. Там теж було горячо й вони вернулись у хату. Тут спека була страшна. Хтось з них каже: тут так горячо, гейби в печі палилося. І він приступив до радіятора й справді він був горячий. У їх мешканню є центральне нафтове огрівання. Жилець наставляє собі в кімнаті показник термометра, яке тепло він хоче мати в хаті, і нафтова піч дає йому таке тепло. Хтось з родини, видно, зачепив за показник термометра й піч стала працювати в найгорячіший день, який записаний в історії Ню Йорку.

НОВИНКА И ПЕРЕДОВИЦЯ.

З тих фактів видно, що спека може стати новинкою навіть у пору спеки.

Цікаво; чи може стати спека предметом статті?

Звісно, в передовиці виказується не факти, але опінію про факти.

ТЕПЛО И ЦИВІЛІЗАЦІЯ.

А ось історія вчить нас цікавого факту. У давнину осередки людської цивілізації лежали у горячих краях. Як народи почали записувати події, осередки цивілізації були в Єгипті, Палестині, Мезопотамії й Індії. З часом осередками стали краї трохи холодніші, міста на побережах і островах Середземного моря, наперед у Греції, потім в Італії. В середніх віках осередками цивілізації стали міста північної Італії, Франції й Німеччини. Ще пізніше міста Голяндії, Англії, Скандинавії. З цих фактів бачимо загальний напрям походу осередків цивілізації з горячих у щораз холодніші міста.

Дехто каже, що тепер цивілізація піде в ще холодніші околиці: до московських міст, до міст у холодних околицях Канади, Нової Зеландії, Арґентини. Чи піде?

ЧОМУ МАНДРУВАЛИ ОСЕРЕДКИ ЦИВІЛІЗАЦІЇ?

Щоби відповісти на це питання, треба відповісти наперед на питання, чому посувалися осередки цивілізації з тепліших у щораз холодніші околиці.

Кажуть учені, що займалися цею справою, що головною причиною цього явища є те, що люди здавна занялися питанням: як побідити холод. Через те, що люди цим питанням занялися, то вони з часом це питання справді розвязали. Себто вони справді потрапили знайти способи, як огрівати себе, свої мешкання, свої робітні. Через те люди могли жити зовсім вигідно щораз далі в холодних краях і працювати так без перешкоди з боку погоди.

З цього виходило би, що осередки цивілізації будуть далі посуватись в тому самому напрямку. Хіба, що якась інша причина здержить цей поступ. Чи є такі причини?

ПОХІД ПРОТИ СПЕКИ.

Кажуть учені, що за наших часів наступив у відношенню людини до теплоти революційний переворот: досі люди займалися поборюванням холоду, а відтепер звернулися до поборювання спеки.

Кождий знає признаки цього перевороту. В старім краю ми нічого не знали про ледівні. З часом їх завели при фабрикації масла, тощо. В Америці ледівня стала необхідним предметом обстанови кождої хати. Троха пізніше люди придумали такі ледівні, що в них не тільки переховується лід, споряджений зі складів, але й виробляється. Накінець люди придумали вже засоби прохолоджувати повітря домів, театрів, мешкань, фабрик, тощо.

Яке значіння мають ці всі технічні відкриття? Яке значіння вони можуть мати в будуччині? Звісно: цивілізація почне поволі переноситися з уміркованих країв у горячі. Кажуть, що з часом горячі краї стануть центрами цивілізації, передовсім господарського життя.

Хто може сказати, що цього не буде?

ПІДСОННЯ И ПОЛІТИКА.

Вчені завважали, що підсоння має тісний звязок не тільки з цивілізацією, але й з політикою.

Завважали, що, назагал кажучи, тропікальні (горячі) краї не знають справжньої самоуправи, ані інших річей, звязаних з поняттям демократії. У горячих краях людьми правлять деспоти, самовладці. У таких краях, головно, де спека получена з високою вогкістю, деспоти є необмеженими панами життя й смерти своїх підданих.

Чому це так? Кажуть дослідники цього цікавого явища, що самоуправа вимагає від людини напружених умових і нервових сил. На таке напруження людину в горячих краях не стати. Себто звичайна, пересічна, людина не має досить нервової сили, щоби видержати таке напруження. Через те вона стає жертвою деспотичних правлінь.

ПІДСОННЯ И НАЦІОНАЛЬНА ВОЛЯ.

Завважали теж люди загальний факт, що люди з тепліших країв, що були під владою своїх деспотів, звичайно попали під владу чужих держав, що мають осередки в холодніших краях.

Кажуть, що як такий народ попаде під чужу владу держав з холодніших країв, йому дуже тяжко добутися потім на свободу.

Причину цього добачують знову в браку духової енергії в людей з горячих країв. Як не мають вони духової енергії повстати проти своїх самовладців, то не мають вони теж духової енергії повстати проти чужих завойовників.

ЛЕДІВНЯ И ВОЛЯ.

Деякі люди мріють про те, що напрям технічного розвитку, що тепер звертається на поборювання високої температури, може з часом завести революційні переміни в цих відношеннях. Як розвяжеться технічно питання вигідного життя й праці людини в горячій стрефі, тоді в теплі краї перенесуться осередки господарського життя. Тоді ці краї наберуть першорядної ваги з політичного боку. І політичне життя буде там складатися інакше: як люди будуть могти жити й працювати нормально, тоді в них стане досить духової сили на боротьбу проти чужих і своїх гнобителів.

Та хто може нині сказати, як воно станеться? Але й хто може нині запевнити, що цього не буде?

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Бб. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє всіх своїх членів, що місячні і заразом піврічні збори відбудуться в середу, дня 15. липня точно в год. 7.30 вечером в галі У. Н. Дому під ч. 181-183 Фліт вул. Кождий член обовязково має прийти на ці збори бо маємо важні справи до полагодження. бовязком усіх членів є приеднати нових членів до У. Н. Союза. Котрі члени ще не заплатили місячних вкладок, то проситься вирівнати на цих зборах, бо впротивнім разі такі члени будуть суспендовані. Просимо, хво має нових кандидатів, нехай преведе їх на збори, щоб можна їх вписати до Союзу. — А. Мазур, секр.

ВЕЛИКИЙ ПРОЦЕС ОУН У ЛЬВОВІ

(Подано за львівським часописом „Діло").

76 питань.

У пятницю розправа почалася щойно в год. 11.30 вполудне тому, що до цього часу переписували устійнені трибуналом питання щодо вини поодиноких підсудних. Трибунал поставив присяглим суддям 76 питань.

Триденна перерва.

Предсідник відложив розправу до вівторка 23. червня 9 год. рано.

Розправу відложив мабуть тому, що в понеділок 22 червня відбудеться перед Найвищим Судом у Варшаві касаційна роправа проти Ст. Бандери і його сімох товаришів, які внесли відклик від присуду апеляційного суду у справі вбивства мін. Перацького.

Друга пресова конференція у справі львівського процесу ОУН.

Перед сьогоднішньою розправою відбулась у кімнаті справоздавців у суді вже друга пресова конференція, скликана теж другим наворотом з ініціятиви адміністраційних чинників. Присутній представник воєвідського уряду радн. Тенько висловив домагання та побажання адміністраційної влади щодо реферування промов прокуратора та оборонців, які будуть насвітлювати цей процес з ріжних боків. Тому подамо до відома, що з промов прокуратора та оборонців подавати будемо лише головні думки.

По чотириденній перерві в середу почалася знову розправа. Між публикою є большевицький консуль Петро Светняла. І мабуть тому на салі між публикою видно багато поліційних агентів. На розправу приїхали теж батьки вбитого Я. Бачинського, старші селяни.

Чому не можна висвітлювати мотивів у політичному процесі.

Почав промовляти прокуратор. На початку своєї промови прокуратор підкреслив, що це один з найбільших політичних процесів у Польщі. Політичним процесом є такий процес, на якому розглядають провини, що їх виконано з політичних мотивів. Одначе судової салі не можна вживати для пропаганди чи прославлювання вчинків підсудних. Тимчасом підсудні намагалися робити це посередньо звеличуванням ідеольогії ОУН або у формі безпосередній вияснюванням мотивів. Такій поведінці підсудних прокуратор не дивується. Це врештою повновторяється на всіх процесах ОУН і відбувається згідно з вказівками, що їх дістають члени ОУН, як поводитися перед судом. Про це є теж згадка — говорив далі прокуратор — в актах Сеника, де є документ, що один адвокат зі Сх. Галичини звертався до закордонного проводу зі запитом, як вести процес, щоб використати його до пропагандивних цілей. Те саме згадується і в виданнях ОУН. І так організація видала брошуру, на окладинках якої писалося, що це сільсько-господарська книжка. Тимчасом це була брошура, в якій м. ін. говориться, коли в інтересі національної справи члени не повинні відпекуватися перед судом від учинків ні від приналежности до ОУН. Навпаки! В суді слід подати мотиви, щоб опісля при допомозі преси поширити ідеї ОУН.

І хоч це зрозуміле, то не можна допустити до того, щоб уживати до цього судової салі. Тут ніхто не може вести політики, ні я, ні — присяглі судді, ні я, ні підсудні.

Підсудні, напр. Шухевич чи Пашкевич є лише членами тайної терористичної організації. ОУН не репрезентує українського народу, бо велика частина українського громадянства осуджує діяльність цієї організації, яка має на своїй совісти багато жертв і викривлює характери молоді. Якщо йде про мотиви убивства Я. Бачинського, то вони залишиться завжди вбивством без огляду на те, чи Бачинський був конфідентом чи ні. Далі прокуратор заявив, що не обвинувачує підсудних, будьто би вони кермувались такими низькими мотивами, як нпр. бажання зиску, але що обставини візьме під увагу трибунал при вимірі кари. Присяглі судді мають сказати, чи підсудні винні, чи ні. Тому добре поступав трибунал, усуваючи все те, що мало вияснити мотиви, бо ці зізнання мали на меті лише пропаганду ідей ОУН і офіційні були лише для демонстрацій. А таке вияснювання — додав прокуратор — є лише похвалюванням діла. Тимчасом тут є Польща й обовязує польський закон, який забороняє похвалювати такі діла. Підсудні намагалися теж вести тут якесь слідство, що трибунал усунув і правильно зробив.

Цей процес є лише боєво-терористичним фрагментом з діяльности ОУН. Тут на лаві підсудних сидить гурт терористів і штаб. Процес не обіймає усеї діяльности ОУН, але всеж таки можна зорієнтуватися щодо способів діяння цієї організації.

Після того прокуратор почав обговорювати поодинокі конкретні вчинки підсудних.

Вбивство Бачинського.

Бачинський — каже прокуратор — мусів згинути, бо так хотів підс. Бандера. А Бандера, це син священика з Волі Задеревацької, студент IV. р. політехніки у Львові. Це дивна людина, що так нагло зміняє громадянство, бо по арештуванні був це польським громадянином, а тут на розправі заявив, що є громадянином України. Далі прокуратор розглянув по черзі закиди, які видвигнув підс. Бандера на розправі проти студ. Я. Бачинського, як поліційного агента і вкінці заявив що вбитий Бачинський не був поліційним агентом, підкреслив, що Бачинський був дуже бідний, ходив обдертий, ніяких грошей при ньому поліція не знайшла по вбивстві. Не знайшла теж ніяких записок. Якщо був поліційним агентом, політична поліція звернула би увагу вже по першім намаганім убивстві Бачинського. Бож неможливе, щоб поліція не зацікавилася таким випадком, якщо Бачинський був її інформатором. За його невинність промовляє ще й той факт, що Бачинський по намаганім убивстві написав „завіщання" і подав прізвища двох осіб: Бойка та Вербицького, як здогадних справників свого майбутнього нещастя. Це підозріння кинув Бачинський на Бойка і Вербицького тому, бо з ними працював і вони мали з ним особисті порахунки. Бачинський ходив на кожний поклик Мигаля на означені місця, а якби почувався до вини, не пішов би на стрічі. Нема сумніву — заявив прокуратор — що Бачинського хотів хтось позбутися і тому його вбили. Опісля прокуратор обговорив подрібно ролю поодиноких підсудних у цьому вбивстві, а саме: Качмарського, Яроша, Мигаля, Сенькова, Підгайного, Бандери та Зарицької. Прокуратор не вірить, щоб Ярош не брав участи в першим намаганім убивстві Я. Бачинського вечором дня 31 березня 1934 р. при вул. Декерта ч. 14. Свідкам, які виказували алібі підс. Яроша критичного вечора, прокуратор теж не вірить. Каже, що книгу протоколів з засідань Н. Ради кооп. „Зоря", з якої виходить, що підс. Ярош був на засіданні Н. Ради 31. березня 1934, спеціяльно з цією метою сфальшовано і тому вона не є для прокуратора ніяким доказом.

Пригадав, що приказ вбити Бачинського видав Бандера, а Мигаль зі Сеньковом виконали його. Співучасть Бандери, Підгайного та Качмарського розправа — каже прокуратор — виказала понад усякий сумнів. Підс. Зарицька теж знала, куди веде Бачинського. Підс. Мигаль до вбивства признався. Щож торкається свідоцтва лікаря Райна про психічну недугу Сенькова, то воно — на думку прокуратора — без значіння. Прокуратор каже, що відповідальність Мигаля і Сенькова за вбивство Бачинського не підлягає сумнівові. Додаткові питання поставив тому, бо знав, що присяглі судді заперечать це питання.

(Далі буде).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА. (54)

Грізна постава слона не збентежила Тарзана і він далі йшов спокійно вперед, оглядаючися за слідами хлопців. Він був певний, що слон через помилку вважає його своїм ворогом. Коли він спокійно далі йтиме своїм шляхом, не звертаючи уваги на нього, то і слон піде своїм шляхом, не звертаючи уваги на Тарзана.

Але слон не спускав Тарзана з уваги. Форкаючи грізно і тупаючи ногами, він підступав до Тарзана ближче і з його нервових рухів та гнівного вигляду видно було, що в нього нема приятельських намірів. Щоб успокоїти його, Тарзан знову почав видавати з себе приятельські звуки і голоси, що мали успокоїти слона.

Далеко захований за деревами післанець людоїдів, Баду, з напруженою цікавістю очікував рішального моменту. За віруваннями людоїдів, у цьому слоні жив страшний демон Гудаг Безумний, який нищив усяку тварину, що попала в його дорогу. Цей Гудаг був сторожем цієї Долини Смерти, в яку людоїди хитро заманили Тарзана.

Коли голоси Тарзана зовсім не успокоювали розюшеного слона, Тарзан зупинився у здивуванні. Щойно тепер Тарзан запримітив страшну лють і ненависть в очах слона. Вони станули напроти себе і міряли себе очима. Тарзан не хотів зводити ніякої боротьби, бо мав на увазі що інше. Одначе слон, після короткої хвилі напруження, рушив на нього...